

[Rytter.]

hold, vi lever under. Det er sagt af mange store Jurister før i Tiden, og det samme Indtryk fik man af den ærede foregaaende Ordførers Udtalelser om, at her er et Omraade, der i ganske særlig Grad afspejler de sociale Forhold.

Hvad angaar det foreliggende Lovforslag, er det klart, at Enkeltheder kan vi ikke komme ind paa her. Jeg vil ligesom den ærede foregaaende Ordfører sige, at der er visse Spørgsmaal, vi kan kaste os over, og et af de Spørgsmaal, som jeg først vil tage op, er det samme, som den ærede Ordfører var inde paa: Slægtens Arveret. Et andet Spørgsmaal, som den ærede Ordfører var inde paa, om end i spøgefulde Bemærkninger, er Spørgsmaalet om Mands og Kvindes Ligestilling paa disse Omraader. Det tredje Hovedspørgsmaal er efter min Mening Ægtefællers Arveret, og saa er der endelig Reglerne om baandlagte Kapitaler. Jeg skal dvæle ved disse Spørgsmaal.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Slægtens eller Familiens Arveret, hvad man nu vil kalde det, ved vi alle, at i gamle Dage var Familien saa at sige intet, Familien oplugtes af Slægten, det var Slægten, som havde den store Betydning i et Land. Man hørte til den og den Slægt, og det var det, der var det afgørende. Vi behøver kun at tænke paa, at hvis en Mand i ældre Tider blev straffet, kom han til at udrede en Trediedel af den foreslaaede Bøde, altsaa en forholdsvis stor Del, men Slægten skulde betale de to Trediedele af Bøden — det blev selvfølgelig forholdsvis mindre for den enkelte, da der var saa mange Medlemmer i Slægten. Man ser altsaa, at Slægten skulde være med til at bære det strafferetlige Ansvar. Men ikke blot paa det strafferetlige Omraade, ogsaa paa Hædersbevisningernes Omraade var det Slægten, der gik frem for Familien, og man maa ikke tro, at det var et dansk Fænomen alene — nej, det var et Verdensfænomen, som gjorde sig gældende overalt. Vi behøver kun at tænke paa den berømte engelske Admiral Nelson, som blev dræbt ved Trafalgar og skulde have en Hædersbevisning af det engelske Folk. Han havde ingen Kone — han var skilt —, og han havde ingen Børn, men han havde en Slægt, og den fik Hædersbevisningen. Hans Brødre og deres Efterkommere fik den, fordi han var Medlem af deres Slægt, og det var altsaa den, der blev hædret. Slægten arvede, som sagt, i gamle Dage, men allerede Ørsted var inde paa at begrænse dens Arveret. I ældre Tider, før Ørsted, gik man langt, langt videre end til de Arveklasser, som vi

nu har hørt den ærede foregaaende Ordfører udvikle om fra Ørstedes Tid. Man nøjedes ikke med Arveret op til Tipoldeforældrene, man gik videre endnu. Ørsted saa Faren derved og begrænsede Slægtens Arveret og kom mere ind paa Familien; herved banede han den Vej, vi i Dag fortsat kan betræde, ved at begrænse Slægtens Arveret til Fordel for Familiens. Det er saa et Spørgsmaal, hvor langt vi nu skal gaa. Kommissionen siger: der er først Livsarvingerne, dernæst Forældrene og deres Børn og endelig Bedsteforældrene og deres Børn. Længere gaar Kommissionen ikke. Den højtærede Justitsminister gaar videre og medtager Oldeforældrene og deres Afkom i nogle Grader.

Som det fremgaar af den Udredning, jeg har givet, saa Ørsted Faren ved en saa stærkt udvidet Arveret og anmodede om visse Begrænsninger, og ogsaa jeg synes, vi nu maa søge at naa til en Begrænsning. Hvor langt vi skal gaa, er et Spørgsmaal, som kan diskuteres; det kan vi tale om, men en Begrænsning synes jeg der maa til. Det er efter min Mening at gaa for vidt at tage Oldeforældrene med. Vi plejer jo ogsaa her i Landet at sige: lad os saa meget som muligt efterligne den øvrige nordiske Ret, saa at vi engang kan komme saa vidt, at vi faar fælles nordisk Ret paa disse Omraader. Men naar vi er af den Opfattelse, synes jeg, det er kedeligt, at vi netop paa et Tidspunkt, da dette Spørgsmaal er fremme, straks skiller os ud og gaar videre, end man har gjort i Norge og Sverige. Hertil kommer, hvad der fremgaar af de statistiske Oplysninger, der har været fremme i Kommissionen, at det er meget sjældent, at Bedsteforældrene og deres Børn arver ifølge Loven, medens det er hyppigt, at de arver ifølge Testamente. Bortset fra Tilfælde, hvor det kun drejer sig om forholdsvis smaa Beløb, viser det sig altsaa i Praksis at være sjældent, at man overlader til Loven at afgøre, hvem der skal arve; det bliver ordnet ved Testamente. Men naar dette er det hyppigste, hvorfor saa ikke holde sig til det her? Desuden forekommer det mig, at man ikke behøver at nære Betænkelighed derved, idet der er en Paragraf i Lovforslaget, § 91; efter min Mening en god Paragraf, som i visse Tilfælde — hvor Testamentet ikke opfylder Formbetingelserne, eller hvor man, selv om det maaske opfylder Formbetingelserne, maa formode, at der er glemt en Arving, og navnlig naar Formuen stammer fra en fælles Slægtning — tillader Justitsministeriet at afstaa Arven, der ellers vilde tilfalde Staten; til afdødes Slægtninge. Jeg vil derfor her